

Ekonomikas ministrija

Nacionālās inovācijas sistēmas pārvaldības un koordinācijas modelis

30.09.2016.

Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskā padome

Ekonomikas ministrija

Ekonomikas transformācijas vadības modelis (1)

LĪDZSVAROTAS UN KONKURĒSTSPĒJĪGAS TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBA

vidējā termiņā sabalansēts 5% IKP pieaugums ik gadu

PRODUKTIVITĀTE VIDĒJI TAUTSAIMNIECĪBĀ

50% no ES vidējā līmeņa 2020.gadā

PRODUKTIVITĀTES PALIELINĀŠANA

ZINĀŠANAS UN RESURSI

- Cilvēkkapitāls
- Energoresursu cenas
- Enerģētiskā drošība
- Materiālu izmaksas
- Infrastruktūra
- Tehnoloģijas

UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE

- Administratīvais slogs
- Maksātspēja
- Ēnu ekonomika
- Publiskās pārvaldes efektivitāte
- Nodokļu politika
- Finanšu pieejamība
- Ārējo tirgu pieejamība
- Godīga konkurence
- Iekšējā tirgus regulējums
- Būvniecības procesa regulējums

INVESTĪCIJAS

- ES fondi
- Ārvalstu investīcijas
- Vietējās investīcijas
- Inovācija
- Publiskā sektora investīcijas
- Ieguldījumi tehnoloģijās un cilvēkkapitālā

NOZARES (RIS₃ KONCEPTS)

- TRADICIONĀLĀS TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARES (Kokapstrāde, Pārtikas rūpniecība, Ķīmija un farmācija, Mašīnbūve, Elektronika)
- NĀKOTNES IZAUGSMES NOZARES („Viedie materiāli, tehnoloģijas, un inženiersistēmas” un „Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas”)
- NOZARES AR NOZĪMĪGU HORIZONTĀLO IETEKMI („Energiefektivitātes risinājumi un tehnoloģijas”, „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas”, Zinātne)
- BIZNESA PAKALPOJUMI (Tranžītpakalpojumi/loģistika, Biznesa centri)

ANALĪZE

- ➔ **Produktivitātes Padome (Advisory Board)**
Starptautiski atzīti viedokļu līderi (3-5 eksperti), uzsākšana – 2017. Singapūras un Kanādas piemēri
- ➔ **Nozaru analīzes**
 - Neatkarīgi nozaru pētījumi
 - Kompetenču centru stratēģijas
- ➔ **11 Tematiskās nozaru segmentu padomes**
- ➔ **EM/IZM nozaru eksperti** vada procesu, veic mikro analīzi, formulē priekšlikumus

➔ **Priekšlikumi**

Rekomendācijas

Starptautiskās institūcijas

Priekšlikumi

Sociālie partneri

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

VALIDĒŠANA (on-line)

- LPISP (Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskā padome)
- TSP (Tautsaimniecības padome)
- NTSP, LZA
- Nozaru asociācijas
- Citi

➔ **Konkrēti pasākumi**

REALIZĀCIJA

PRODUKTIVITĀTES PALIELINĀŠANAS PASĀKUMI

... ..

Ekonomikas ministrija

Ekonomikas transformācijas vadības modelis (2)

REALIZĀCIJA

PRODUKTIVITĀTES PALIELINĀŠANAS PASĀKUMI

Paveiktais

1. Nodarbinātības padome un Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskā padome
2. Valsts atbalsta programmas konkurētspējas un produktivitātes celšanai (ES fondi)

Procesā – iespējamās problēmas

1. OIK saglabāšana (vēl nav EK saskaņojuma atbalsta mehānismam)
2. Atbalsts energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem (vēl nav EK saskaņojuma atbalsta mehānismam)
3. Uzņēmējdarbības uzsākšanas regulējums (Start-Up) (diskusijas ar sadarbības partneriem)

Citi svarīgākie pasākumi izpildes procesā

1. Investīciju piesaistes mehānisms (POLARIS process)
2. Nozaru analīze un investīciju piedāvājumu sagatavošana (9 stratēģiskie projekti, 28 pašvaldību piedāvājumi)
3. Dabaszāģes tirgus regulējums un valsts līdzdalības risinājumi dabaszāģes jomā
4. Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāns
5. Mājokļu galvojumu atbalsta programma ģimenēm

Ekonomikas ministrija

Politikas plānošanas ietvars – pētniecība, attīstība un inovācija (P&A&I)

Gads	Pol. plānošanas dokuments
2010.	<i>Latvijas nacionālā reformu programma “ES 2020” stratēģijas īstenošanai (LNRP)</i>
2013.	<i>Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam (NAP)</i>
2013.	<i>Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (ZTAIP)</i>
2013.	<i>Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (NIP)</i>
2013.	<i>Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (IPP)</i>
2015.	<i>Informatīvais ziņojums “Viedās specializācijas stratēģijas monitoringa sistēma”</i>
2016.	<i>Nacionālās inovācijas sistēmas pilnveidošanas programma (NIS)</i>
2017.	Valsts konkurētspējas politika

NIS programmas identificēto pasākumu ieviešanas statuss (01.09.2016.)

Ekonomikas ministrija

1. Normatīvā ietvara pilnveide	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3
2. Cilvēkkapitāla attīstība	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3 ☐ 2.4 ☐ 2.5 ☐ 2.6 ☐ 2.7
3. Pētnieku motivācija pievērsties rūpnieciskiem pētījumiem un inovatīvai darbībai, t.sk. start-up veidošanā	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3
4. Pētniecisko institūciju veidošana par izcilības centriem	☐ 4.1 ☐ 4.2 ☐ 4.3 ☐ 4.4 ☐ 4.5 ☐ 4.6 ☐ 4.7 ☐ 4.8
5. Modernas tehnoloģiskās infrastruktūras resursu iegāde un koncentrācija	☐ 5.1 ☐ 5.2 ☐ 5.3 ☐ 5.4
6. Atvērta pieeja tehnoloģisko resursu efektīvai izmantošanai	☐ 6.1 ☐ 6.2
7. Biznesa motivēšana paaugstināta riska inovatīvai uzņēmējdarbībai	☐ 7.1 ☐ 7.2 ☐ 7.3 ☐ 7.4 ☐ 7.5 ☐ 7.6 ☐ 7.7 ☐ 7.8 ☐ 7.9 ☐ 7.10
8. Inovatīvās uzņēmējdarbības iespēju un jomu paplašināšana	☐ 8.1 ☐ 8.2 ☐ 8.3
9. Zinātniskās darbības bāzes finansējuma sadales un piešķiršanas metodikas pārstrāde	☐ 9.1 ☐ 9.2 ☐ 9.3 ☐ 9.4
10. Koordinēts ES fondu finansējums projektu un darbību izpildei	☐ 10.1 ☐ 10.2 ☐ 10.3 ☐ 10.4 ☐ 10.5 ☐ 10.6
11. Līdzdalības aktivizēšana ES pētniecības un inovācijas programmās	☐ 11.1
12. Nekustamā īpašuma infrastruktūras attīstīšana	☐ 12.1
13. Mārketinga un brendings	☐ 13.1 ☐ 13.2 ☐ 13.3

☐ Ir paredzēts atbilstošas rīcības (ES fondi)

☐ Tiek organizētas diskusijas

1. Normatīvā ietvara pilnveide
2. Cilvēkkapitāla attīstība
3. Pētniecības sektora motivācija pievērsties rūpnieciskiem pētījumiem un inovatīvai darbībai
4. Pētniecisko institūciju veidošana par izcilības centriem
5. Modernas tehnoloģiskās infrastruktūras resursu iegāde un koncentrācija
6. Atvērta pieeja tehnoloģisko resursu efektīvai izmantošanai
7. Biznesa motivēšana paaugstināta riska inovatīvai uzņēmējdarbībai
8. Inovatīvās uzņēmējdarbības iespēju un jomu paplašināšana
9. Pētniecisko institūciju bāzes finansējums NIS programmas projektu un darbību izpildei
10. Koordinēts ES fondu finansējums projektu un darbību izpildei
11. Līdzdalības aktivizēšana ES pētniecības un inovācijas programmās
12. Nekustamā īpašuma infrastruktūras attīstīšana
13. Marketings un brendings

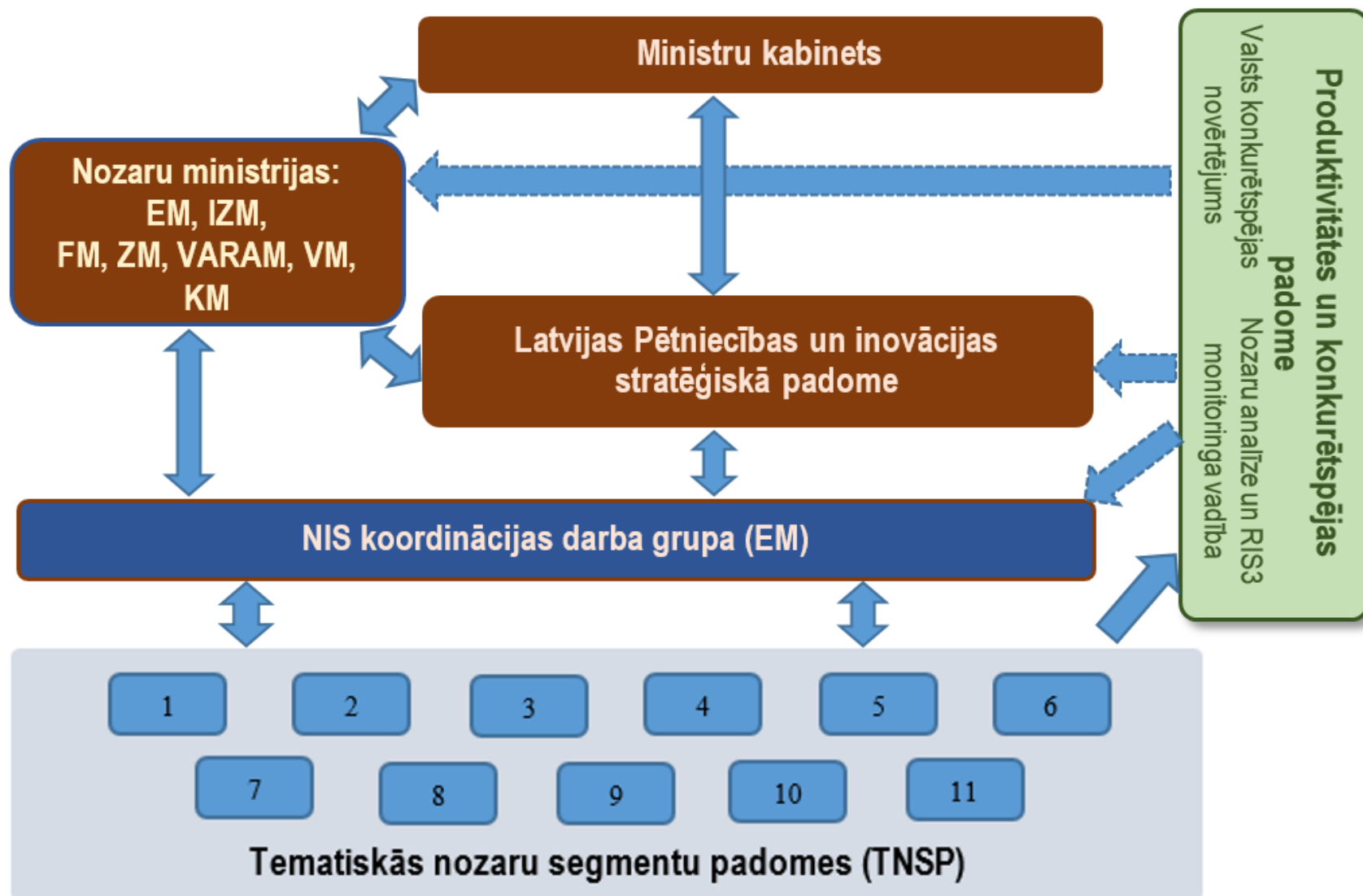
➤ **13 rīcības virzieni, 85 pasākumi un apakšpasākumi**

➤ **67 pasākumiem un apakšpasākumiem jau ir paredzēta atbilstoša rīcība, 18 pasākumiem – diskusija**

Ekonomikas ministrija

Inovācijas sistēmas pārvaldības modeļa piedāvājums

Ekonomikas ministrija

Tematiskās nozaru segmentu padomes (TNSP) un Nacionālās inovācijas sistēmas (NIS) koordinācijas darba grupa

TNSP mērķis – apvienot konkrētu nozaru segmentu spēlētājus (uzņēmēji, pētniecības sektors), lai veicinātu to savstarpēju dialogu nozares attīstības vajadzību identificēšanai, t.sk. P&A&I jomā

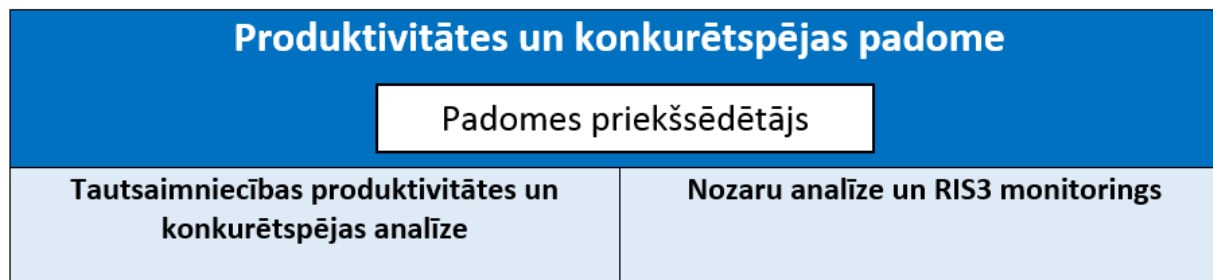
- **Nozarei:** Vienots redzējums un priekšlikumi risinājumiem pievienotās vērtības palielināšanai nozarē, kā arī iespēja sniegt rekomendācijas par zinātnes, pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovācijas projektiem
- **Politikas veidotājiem:** iespēja apvienot nozari un izstrādāt atbilstošus risinājumus nozaru attīstībai

NIS koordinācijas darba grupas mērķis – vienotā platformā apvienot 11 TNSP, sociālo partneru organizācijas, politikas veidotājus u.c. ieinteresētās puses, lai vienotos par atbilstošiem un apsteidzošiem pasākumiem NIS pilnveidošanai

Ekonomikas ministrija

Produktivitātes un konkurētspējas padome

- Produktivitātes un konkurētspējas ilgtermiņa un īstermiņa faktoru analīze
- Neatkarīga politikas analīze un rekomendācijas
- Nozaru analīze uzņēmumu līmenī, t.sk. RIS3 monitoringa procesa vadība un nodrošināšana
- Ikgadēju produktivitātes un konkurētspējas ziņojumu sagatavošana
- ❖ Starptautiski atzīti viedokļu līderi ekonomikas un inovācijas attīstības jautājumos (Kanādas, Singapūras piemērs)
- ❖ Attīstīts analītiskais resurss, kas nodrošina atbalstu Padomes locekļiem

Ekonomikas ministrija

Inovācijas ekspertu panelis (piemēri)

Citu valstu piemēri:

Singapūra: *Ekonomiskās attīstības padome (EDB)* www.edb.gov.sg – vadošā valsts pārvaldes aģentūra, kas atbild par stratēģiju izstrādi, lai stiprinātu Singapūras kā globāla biznesa centra pozīcijas

- ✓ **EDP Padome** – vada EDP priekšsēdētājs, iekļauti pārstāvji no Singapūras valsts pārvaldes iestādēm, kā arī starptautisku uzņēmumu pārstāvji:

- ✓ **EDP Starptautiska padomdevēju grupa** – vada Singapūras premjerministra biroja pārstāvis un tajā darbojas starptautisku uzņēmumu pārstāvji:

Kanāda: *Valdības Finanšu departaments* <http://www.fin.gc.ca/>

- ✓ **Padomdevēju grupa ekonomiskās izaugsmes jautājumos** – vada konsultantu uzņēmuma McKinsey & Company pārstāvis, iekļauti pārstāvji no vietēja un starptautiska līmeņa Kanādas uzņēmumiem, organizācijām, augstākās izglītības iestādēm, finanšu sektora

Ekonomikas ministrija

Finansējums (2017.-2023.)

- 1,98 milj. EUR – jau pieejams esošo ES struktūrfondu atbalsta programmu ietvaros
- 1,50 milj. EUR – ieplānots esošo ES struktūrfondu atbalsta programmu ietvaros
- 7,23 milj. EUR – nepieciešamais papildus finansējums ("RIS3 pārvaldības atbalsts")
 - EM – 0,7 milj. EUR gadā (2017.-2023.)
 - IZM – 0,3 milj. EUR gadā (2017.-2023.)

Ekonomikas ministrija

Laika grafiks

- 28.09.2016. – organizētas pirmās Tematiskās nozaru segmentu padomes (TNSP) (Farmācija; Viedie materiāli)
- 2016.g. oktobris – organizētas pārējās 9 TNSP
- 27.10.2016. – Ziņojums iesniegts Valsts sekretāru sanāksmē
- 2017.g. februāris – Ziņojums apstiprināts Ministru kabinetā
- 2017.g. nogale – piešķirts finansējums NIS pārvaldībai un uzsākta NIS praktiska darbība
- 2016.g. novembris – TNSP ziņojumu apkopošana
- 2016.g. novembris/decembris – NIS koordinācijas darba grupas 1.sanāksme
- 2016.g. decembris – LPISP iesniegts ziņojums par NIS pilnveidošanu

Ekonomikas ministrija

PALDIES!

Ekonomikas ministrija

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: +371 6 7013 100

Fakss: +371 6 7280 882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājaslapa: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>